

ماهنامه فرهنگی و مذهبی

سپهر

قیمت: ۱۴ صلوات به نیت سلامتی امام زمان
شماره دو / سال اول / آذرماه ۱۳۹۹

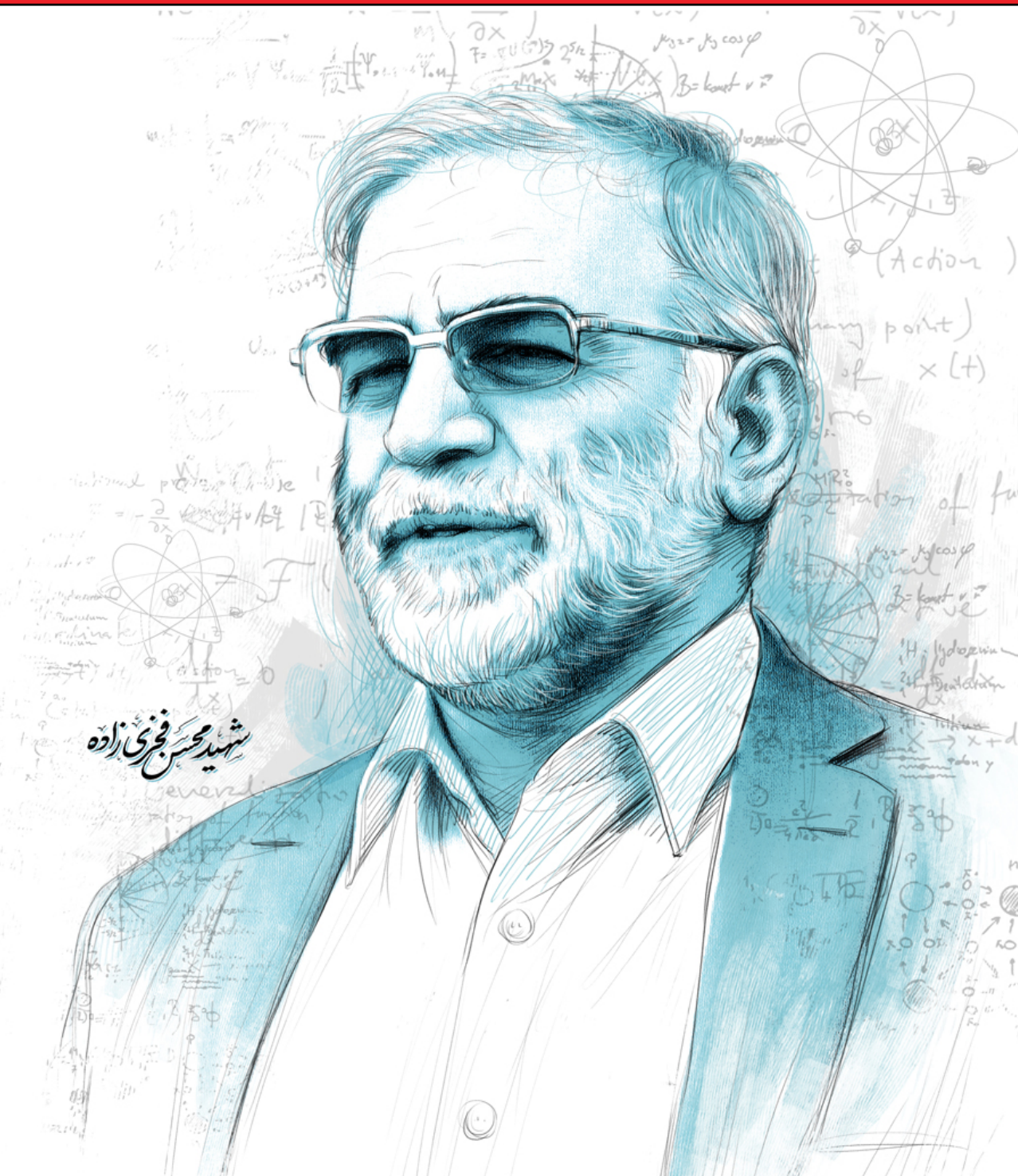
شیراز
شیراز
شیراز

شیراز
شیراز
شیراز

شیراز
شیراز
شیراز

شیراز
شیراز
شیراز

آه از عمر که تازه شود با ذکر

شهید محسن فخری زاده

مقام والای شهادت پاداش الهی تداش علمای ماندگار اوست

دانشمند برجسته و ممتاز هسته‌ای و دفاعی کشور جناب آقای محسن فخری زاده به دست مزدوران جنایتکار و شقاوت‌پیشه به شهادت رسید. این عنصر علمی کم‌نظیر جان عزیز و گرانبهارا به خاطر تلاشهای علمی بزرگ و ماندگار خود، در راه خدا می‌ذول داشت و مقام والای شهادت، پاداش الهی اوست.

پیام رهبر انقلاب در پی ترور دانشمند هسته‌ای و دفاعی شهید محسن فخری زاده

KHAMENEI.IR

مسیر نور

فهرست

- پیام رهبر انقلاب اسلامی
در پی شهادت مهندس فخری زاده
۲
- پیام رئیس دانشگاه هنر اسلامی تبریز
و عضو شورای عالی انقلاب فرهنگی
۳
- شهید مهندس محسن فخری زاده
۴
- قتل نفس زکیه
۵
- شهادت
۸
- روز دانشجو و وظیفه دانشجویان
۱۱
- ضرورت سیاسی بودن دانشجو
۱۳
- معرفی کتاب
۱۵

نشریه دانشجویی فرهنگی مذهبی مسیر نور
نشریه داخلی دانشگاه هنر اسلامی تبریز/پخش درون دانشگاهی
زیر نظر مدیریت امور فرهنگی دانشگاه هنر اسلامی تبریز
تیراژ: ۱۲۰ جلد
قطع چاپ: A4
صاحب امتیاز
کانون قرآن و عترت دانشگاه هنر اسلامی تبریز
مدیر مسئول و سردبیر
محمدحسین علیزاده فرد
طراحی لوگو
همایون نصیری
طراحی جلد و صفحه آرابی
محمدحسین علیزاده فرد
استاد مشاور
دکتر نفیسه مصطفوی
هئیت تحریریه
دکتر نفیسه مصطفوی

شماره: دوم تاریخ: آذر ماه ۱۳۹۹
قیمت: ۱۴ صلوات به نیت سلامتی امام زمان

 masirnoor313_tiau

پیام رئیس دانشگاه هنر اسلامی تبریز و عضو شورای عالی انقلاب فرهنگی

«وَالَّذِينَ قَاتَلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَلَنْ يُضِلَّ أَعْمَالَهُمْ* سَيَهْدِيهِمْ وَيُصْلِحُ بَالَهُمْ* وَ يَدْخُلُهُمُ الْجَنَّةَ عَرَفَهَا لَهُمْ وَ كَسَانِي كَهْ فِي رَاهِ خَدَا كَشْتَه شَدَهْ اَنْد، هَرْ كَز كَارِهَائِشَان ضَائِعْ نَمِي شَوْد. خَدَاوَنْد بَه زَوْدِي اَنَان رَا رَاه مِي نَمَائِد وَ حَالِشَان رَا نِيكُو مِي گِرْدَانْد وَ دَر بَهْشْتِي كَه بَرای اَنَان وَ صَف كَرْدَه، مَاوَا مِي دَهْد.»

رئیس دانشگاه هنر اسلامی تبریز و عضو شورای عالی انقلاب فرهنگی در پیامی شهادت مظلومانه استاد سرآمد و شاخص دانشگاه جامع امام حسین (علیه السلام) و رئیس سازمان پژوهش و نوآوری وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، دانشمند شهید دکتر محسن فخری زاده را به جامعه دانشگاهی تسلیت گفتند ترور ناجوانمردانه دانشمند شهید دکتر محسن فخری زاده، اگرچه لکه ننگینی در کارنامه سپاه مدعیان دموکراسی و رژیم غاصب اسرائیل ثبت کرد اما ستاره درخشان و پرافتخار دیگری در آسمان رشادت و شهادت ایران اسلامی را برافروخت. این گونه جنایات در عزم و اراده ایرانیان برای تداوم این مسیر پرشکوه و اقتدار آفرین خللی ایجاد نخواهد کرد بی شک این حادثه تروریستی و مذبوحانه ناشی از عجز و ناتوانی دشمنان قسم خورده ملت ایران در برابر حرکت علمی و افتخارات و توانمندی های ملت بزرگ ایران اسلامی است میراث گرانبهایی که شهید فخری زاده پس از سه دهه مجاهدت پرثمر و گرانبها در مرزهای دانش دفاعی از خود به جا گذاشت و باعث برتری های راهبردی فراوان برای نظام اسلامی شد، همچون سرمایه ای سترگ در اختیار ماست و به عنوان یک اولویت فوری در تعمیق، توسعه و ایجاد جهش در آن خواهیم کوشید

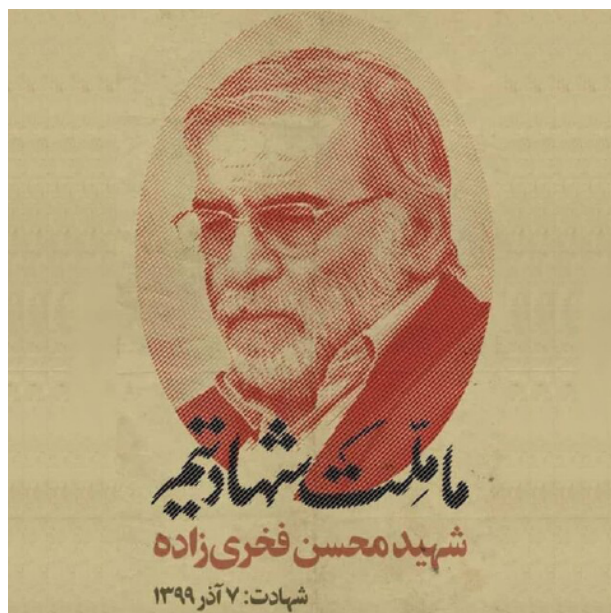

بخشی از زندگینامه شهید محسن فخری زاده

دکتر محسن فخری زاده مهابادی متولد سال ۱۳۳۶ در شهر قم است اصالتاً اهل مهاباد استان اصفهان بود لیسانس خود را در رشته فیزیک با گرایش هسته ای اخذ کرده بود. وی فوق لیسانس خود را در دانشگاه صنعتی اصفهان گذراند و به عنوان مدیر بخش علمی تحقیقاتی مشغول به کار شد. ایشان سابقه مدیریت دانشگاه امام حسین را نیز در کارنامه داشت وی در دوران دفاع مقدس جزو رزمندگان غرب و جنوب کشور بود و در عملیات رمضان شرکت داشت. شهید فخری زاده یکی از مدیران پرثمر و موفق بود به گزارش همشهری آنلاین، از فرماندهان سپاه پاسداران در زمینه موشکی بود و پیش از ورود به برنامه اتمی ایران سابقه همکاری با شهید حسن تهرانی مقدم را داشت. وی در تاریخ ۷ آذر ۱۳۹۹ در آبسرد دماوند ترور شد و در پی شدت جراحات به شهادت رسید. او پیش از این حادثه ریاست سازمان پژوهش و نوآوری وزارت دفاع را برعهده داشت در قطعنامه ۱۷۴۷ شورای امنیت که در تاریخ ۲۴ مارس ۲۰۰۷، علیه فعالیت های هسته ای ایران تصویب شده نام وی جزو افراد تحریم شده قرار داده شده بود

اولین واکنش سازمان ملل به ترور محسن فخری زاده

آمریکایی ها، او را «صندوقچه اسرار» برنامه هسته ای ایران قلمداد می کردند که همواره در تعیین موضع ایرانی ها در مذاکرات، نقشی مخفیانه ولی مؤثری داشته است. طبق نظر آژانس بین المللی انرژی اتمی تا زمانیکه با فخری زاده گفتگوی مستقیم انجام نشود، نمی توان در میزان ورود ایران به دانش هسته ای، اظهار نظر کرد. یوسی ملمن کارشناس و تحلیل گر ارشد نظامی-امنیتی روزنامه ها آرتس نوشت موساد یک بار دیگر نیز برای ترور وی اقدام کرده بود که ناکام ماند. ترور وی در سالگرد ترور دیگر دانشمند هسته ای ایران مجید شهریاری روی داد که اسرائیل در کانون اتهام اقدام بدان قرار دارد بنیامین نتانیا هو، نخست وزیر اسرائیل، شهید محسن فخری زاده را به عنوان مدیر پروژه آماد معرفی کرده و اشاره کرده بود که او به عنوان رئیس سازمان پژوهش های نوین دفاعی (سپند) بسیاری از چهره های کلیدی برنامه هسته ای ایران را در مجموعه خود داشته است

خشم امروز من از قبل فزون تر گشته
از شب تیره بغداد ورق برگشته
به دم ندبه هر جمعه بر این لب سوگند
راه ما راه حسین است به زینب سوگند

شهادت محسن فخری زاده

شهادت: ۷ آذر ۱۳۹۹

قتل نفس زکيه

نفس زکيه فرد مهذبى است که نامش مطابق روايات محمد بن حسن است و بى گناه کشته مى شود و شهادت او حوادثى را بدنبال دارد
عَنْهُ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ خَلْفِ الْحَدَّادِ [ع] عَنْ إِسْمَاعِيلَ بْنِ أَبَانَ الْأَزْدِيِّ عَنْ سُفْيَانَ بْنِ إِبْرَاهِيمَ الْجَرِيرِيِّ أَنَّهُ سَمِعَ أَبَاهُ يَقُولُ النَّفْسُ الزَّكِيَّةُ غُلَامٌ مِنْ آلِ مُحَمَّدٍ اسْمُهُ مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ يَقْتُلُ بِلا جُرْمٍ وَ لَا ذَنْبٍ فَإِذَا قَتَلُوهُ لَمْ يَبْقَ لَهُمْ فِي (السَّمَاءِ عَادِرٌ وَ لَا فِي الْأَرْضِ نَاصِرٌ). طوسى ، محمد ۱۴۱۱: ۴۶۴
ترجمه: سفیان بن ابراهیم جریری گفت که از پدرم شنیدم که گفت نفس زکيه غلامی از آل محمد است که اسم او محمد بن حسن است و بدون هیچ جرم و گناهی کشته مى شود و هنگامی که او را مى کشند در آسمان برایشان عذرخواهی و در زمین یاری گری نیست

محل شهادت نفس زکيه

در روایتی از امام صادق(ع) نام نفس زکيه، محمد بن حسن و محل شهادت او در میان رکن و مقام است: **وَعَنْ أَبِي جَعْفَرٍ ع قَالَ الْقَائِمُ مَنَا مَنْصُورٌ بِالرُّعْبِ مُؤَيَّدٌ بِالنَّصْرِ تَطْوِي لَهُ الْأَرْضُ وَ تَظْهَرُ لَهُ الْكِنُوزُ .. فَقُلْتُ لَهُ يَا ابْنَ رَسُولِ اللَّهِ وَ مَتَى يَخْرُجُ قَائِمُكُمْ قَالَ .. خَرَجَ السُّفْيَانِيُّ مِنَ الشَّامِ وَ الْيَمَانِيُّ مِنَ الْيَمَنِ خَسَفَ بِالْبَيْدَاءِ وَ قَتَلَ غُلَامًا مِنْ آلِ مُحَمَّدٍ بَيْنَ الرُّكْنِ وَ الْمَقَامِ اسْمُهُ مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ النَّفْسُ الزَّكِيَّةُ (اربلى، على ۱۳۸۱، ج ۲: ۵۳۴)
ترجمه: از امام صادق (ع) است که فرمود: قائم ما پیروز به رعب و وحشت(در دل دشمنان) و موید به پیروزی است و زمین برایش پیموده مى شود(طی الارض مى کند) و گنجها برایش آشکار مى شود پرسیدم کی قائم شما خروج مى کند فرمود: ... پس از آنکه سفیانی از شام و یمانی از یمن بیرون آید ، و زمین در پیدا فرو رود و جوانی از آل محمد، میان رکن و مقام که نام او محمد بن حسن -نفس زکيه - است کشته شود
در روایت دیگری محل شهادت نفس زکيه در پشت دیوار کوفه به همراه هفتاد نفر دیگر است و در حالت ذبح میان رکن و مقام است:**

**وَ قَتَلَ النَّفْسَ الزَّكِيَّةَ بِظَهْرِ الْكُوفَةِ فِي سَبْعِينَ وَ الْمَذْبُوحَ بَيْنَ الرُّكْنِ وَ الْمَقَامِ (مفید، محمد ۱۴۱۳، ج ۲: ۳۶۸)
ترجمه: (از نشانه‌های ظهور) قتل نفس زکيه در پشت کوفه با هفتاد تن، و سر بریده در میان رکن و مقام است**

زمان شهادت نفس زکيه

فاصله قتل نفس زکيه با ظهور کمتر از پانزده شب است :
**تَعْلَبَةُ بْنُ مَيْمُونٍ عَنْ شُعَيْبِ الْحَدَّادِ عَنْ صَالِحِ بْنِ مَيْثَمٍ قَالَ سَمِعْتُ أَبَا جَعْفَرٍ ع يَقُولُ لَيْسَ بَيْنَ قِيَامِ الْقَائِمِ ع وَ قَتْلِ النَّفْسِ الزَّكِيَّةِ أَكْثَرُ مِنْ خَمْسِ عَشْرَةِ لَيْلَةً (طوسى، محمد ۱۴۱۱: ۴۴۵ و مفید، محمد ۱۴۱۳، ج ۲: ۳۷۴)
ترجمه: از امام صادق(ع) شنیدم : بین قیام قائم و قتل نفس زکيه بیش از پانزده شب فاصله نیست
از طرفی بنا بر روایتی که شیخ صدوق مى آورد، ظهور و قیام امام در روز شنبه ای است که مصادف با عاشورای حسینی است معرفی شده است:
أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ عَيْسَى عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ سَعِيدٍ عَنِ عَلِيِّ بْنِ أَبِي حَمْرَةَ عَنْ أَبِي بصير قَالَ قَالَ أَبُو جَعْفَرٍ ع يَخْرُجُ الْقَائِمُ ع يَوْمَ السَّبْتِ يَوْمَ عَاشُورَاءَ يَوْمَ الَّذِي قَتِلَ فِيهِ الْحُسَيْنُ ع (ابن بابويه، محمد ۱۳۹۵، ج ۲: ۶۵۴)
ترجمه: ابی بصیر از امام صادق(ع) نقل نمود که فرمود: قائم در روز شنبه روز عاشورا که امام حسین (ع) کشته شد، خروج مى نماید**

در زمان ظهور امام، عاشورا مصادف با ایام عید نوروز است:

أَقُولُ رَوَى الشَّيْخُ أَحْمَدُ بْنُ فَهْدٍ فِي الْمُهَذَّبِ وَ غَيْرُهُ فِي غَيْرِهِ بِأَسَانِيدِهِمْ عَنِ الْمُعَلَّى بْنِ حُنَيْسٍ عَنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ قَالَ يَوْمَ النَّيروزِ هُوَ الْيَوْمُ الَّذِي يَظْهَرُ فِيهِ قَائِمَنَا أَهْلَ الْبَيْتِ وَ وَلاَةَ الْأَمْرِ وَ يُظْفِرُهُ اللَّهُ تَعَالَى بِالْذَّجَالِ فَيَصْلِبُهُ عَلَى كُنَاسَةِ الْكُوفَةِ وَ مَا مِنْ يَوْمٍ نَيروزٍ إِلَّا وَ نَحْنُ نَتَوَقَّعُ فِيهِ الْفَرَجَ لِأَنَّهُ مِنْ أَيَّامِنَا حَفِظْتُهُ الْفَرَسُ وَ ضَيَعْتُمُوهُ. (مجلسی ۱۴۰۳، ج ۵۲: ۳۰۸)

ترجمه: روز عید نوروز روزی است که قائم ما اهل بیت و اهل ولایت ظهور مى نماید و روزی است که خداوند مهدی را بر دجال پیروز مى کند و او را بر زباله دان در کوفه به دار مى آویزد و نوروزی نیست که ما توقع فرج را در آن نداشته باشیم؛ چرا که نوروز از ایام ماست که پارسیان آنرا حفظ کردند و شما(عرب) آنرا ضایع کردید
بنابراین با عنایت به روایات، و مصادف شدن عاشورای حسینی با قیام مهدوی و قتل نفس زکيه در پانزده شب قبل، زمان شهادت نفس زکيه مقارن با ۲۵ ذی الحجه در ایام حج واجب واقع مى شود

نفس زکيه حجت امام مهدی (ع)

نقش نفس زکيه برای اهل مکه مانند مسلم بن عقیل برای اهل کوفه است ؛ همانطور که امام قبل از رفتن به کوفه پسرعموی خویش را برای دعوت و اتمام حجت بر اهل کوفه فرستاد؛ امام مهدی نیز برای دعوت اهل مکه، نفس زکيه را مى فرستد و پیغام امام را به ایشان ابلاغ مى نماید و پاسخ اهل مکه دستگیری و شهادت او در بین رکن و مقام است **بِالْإِسْنَادِ يَرْفَعُهُ إِلَى أَبِي بصيرٍ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ ع فِي حَدِيثٍ طَوِيلٍ إِلَى أَنْ قَالَ: يَقُولُ الْقَائِمُ ع لِأَصْحَابِهِ يَا قَوْمِ إِنَّ أَهْلَ مَكَّةَ لَا يُرِيدُونَنِي وَ لَكِنِّي مُرْسِلٌ إِلَيْهِمْ لِأَحْتَجَّ عَلَيْهِمْ بِمَا يَنْبَغِي لِمِثْلِي أَنْ يَحْتَجَّ عَلَيْهِمْ فَيَدْعُوا رَجُلًا مِنْ أَصْحَابِهِ فَيَقُولُ لَهُ امْضِ إِلَى أَهْلِ مَكَّةَ فَقُلْ يَا أَهْلَ مَكَّةَ أَنَا رَسُولُ فَلَانٍ إِلَيْكُمْ وَ هُوَ يَقُولُ لَكُمْ إِنَّا أَهْلُ بَيْتِ الرَّحْمَةِ وَ مَعْدِنُ الرِّسَالَةِ وَ الْخَلَافَةِ وَ نَحْنُ ذُرِّيَّةُ مُحَمَّدٍ وَ سَلَالَةُ النَّبِيِّينَ وَ إِنَّا قَدْ ظَلَمْنَا وَ اضْطَهَدْنَا وَ قَهَرْنَا وَ ابْتَزْنَا مِنْ حَقِّنَا مِنْذُ قُبُضِ نَبِيِّنَا إِلَى يَوْمِنَا هَذَا فَنَحْنُ نَسْتَنْصِرُكُمْ فَأَنْصُرُونَا فَإِذَا تَكَلَّمْتَ هَذَا الْفَتَى بِهَذَا الْكَلَامِ أَتَوْا إِلَيْهِ فَذَبَحُوهُ بَيْنَ الرُّكْنِ وَ الْمَقَامِ وَ هِيَ النَّفْسُ الزَّكِيَّةُ فَإِذَا بَلَغَ ذَلِكَ الْإِمَامَ قَالَ لِأَصْحَابِهِ أَلَا أَخْبَرْتُكُمْ أَنَّ أَهْلَ مَكَّةَ لَا يُرِيدُونَنَا فَلَا يَدْعُونَهُ حَتَّى يَخْرُجَ فِيهِمْ مِنْ عَقَبَةِ طَوًى فِي ثَلَاثِمِائَةٍ وَ ثَلَاثَةَ عَشَرَ رَجُلًا عَدَّهُ أَهْلُ بَدْرٍ حَتَّى يَأْتِيَ الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ فَيُصَلِّي فِيهِ عِنْدَ مَقَامِ إِبْرَاهِيمَ أَرْبَعِ رَكَعَاتٍ وَ يَسْنِدُ ظَهْرَهُ إِلَى الْحَجَرِ الْأَسْوَدِ ثُمَّ يَحْمَدُ اللَّهَ وَ يُثْنِي عَلَيْهِ وَ يَذْكُرُ النَّبِيَّ ص وَ يُصَلِّي عَلَيْهِ وَ يَتَكَلَّمُ بِكَلَامٍ لَمْ يَتَكَلَّمْ بِهِ أَحَدٌ مِنَ النَّاسِ فَيَكُونُ أَوَّلَ مَنْ يَضْرِبُ عَلَى يَدِهِ وَ يُبَايِعُهُ جَبْرَائِيلُ وَ مِيكَائِيلُ وَ يَقُومُ مَعَهُمَا رَسُولُ اللَّهِ وَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ فَيَدْفَعَانِ إِلَيْهِ كِتَابًا جَدِيدًا هُوَ عَلَى الْعَرَبِ شَدِيدٌ بِخَاتَمٍ رَطْبٍ فَيَقُولُونَ لَهُ اْعْمَلْ بِمَا فِيهِ وَ يُبَايِعُهُ الثَّلَاثِمِائَةُ وَ قَلِيلٌ مِنْ أَهْلِ مَكَّةَ ثُمَّ يَخْرُجُ مِنْ مَكَّةَ حَتَّى يَكُونَ فِي مِثْلِ الْحَلْقَةِ قُلْتُ وَ مَا الْحَلْقَةُ قَالَ عَشْرَةُ آلَافٍ رَجُلٍ جَبْرَائِيلُ عَنِ يَمِينِهِ وَ مِيكَائِيلُ عَنِ شِمَالِهِ ثُمَّ يَهْرُ الرَّايَةَ الْجَلِيَّةَ - وَ يَنْشُرُهَا وَ هِيَ رَايَةُ رَسُولِ اللَّهِ ص السَّحَابَةُ وَ دِرْعُ رَسُولِ اللَّهِ ص السَّابِغَةُ وَ يَتَقَلَّدُ بِسَيْفِ رَسُولِ اللَّهِ ص ذِي الْفَقَارِ. (مجلسی، محمدباقر، ۱۴۰۳، ج ۵۲: ۳۰۷)**

ترجمه: ابو بصیر روایت نموده که امام محمد باقر(ع) در ضمن حدیثی طولانی فرمود: قائم به یاران خود می گوید: ای مردم! اهل مکه مرا نمی خواهند ولی من برای هدایت فرستاده شدم تا آنچه شایسته است که شخصی مثل من به آنها بگوید، گفته و با آنها اتمام حجت کنم. آنگاه مردی از یاران خود را می طلبد و به وی می گوید: برو نزد اهل مکه و بگو ای اهل مکه من فرستاده فلانی هستم او به شما می گوید: ما خانواده رحمت و معدن رسالت و خلافت می باشیم. ما فرزندان محمد و از تبار پیغمبرانیم. مردم به ما ستم نمودند و ما را دربه در و مقهور کردند، و از هنگام رحلت پیغمبر تا کنون حق ما را غصب کردند. اکنون ما از شما چشم یاری داریم؛ پس ما را یاری کنید. وقتی آن جوانمرد این سخنان را می گوید مردم به وی هجوم می آورند و در بین رکن و مقام او را می کشند و او همان مرد پاکدل است (نفس زکیه) است؛ چون خبر کشته شدن او به امام می رسد به یارانش می گوید: من به شما خبر ندادم که اهل مکه ما را نمی خواهند؟ اهل مکه هم او را دعوت نمی کنند و او هم با سیصد و سیزده مرد که به تعداد جنگجویان بدر هستند از کوه ذی طوی فرود می آیند و داخل مسجد الحرام شده و در جنب مقام ابراهیم چهار رکعت نماز می خواند، و تکیه به حجر الاسود می دهد و حمد و ثنای الهی می کند و بر حضرت رسالت پناهی(ص) درود می فرستد و به نحوی سخن می گوید که هیچ کس بدان گونه سخن نگفته باشد. او نخستین کسی است که جبرئیل و میکائیل دست در دست او گذارده و با وی بیعت می کنند سپس پیغمبر(ص) و امیر المؤمنین (ع) با آنها برخاسته کتاب جدید مهرشده‌ای را که هنوز مهرش خشک نشده و بر عرب دشوار است به وی می دهند و به او می گویند: بر طبق آنچه در این کتاب نوشته است عمل کن سپس آن سیصد نفر و عده قلیلی از اهل مکه با وی بیعت می کنند و چون از مکه خارج شود مثل اینکه در حلقه است. ابو بصیر می گوید: پرسیدم: حلقه چیست فرمود: ده هزار مرد است که جبرئیل در سمت راست و میکائیل در سمت چپ او قرار دارند و در آن هنگام پرچم او را باهتزاز درآورده همه جا می گرداند، و این همان پرچم و زره سابق پیغمبر است و شمشیر پیغمبر به نام «ذو الفقار» را نیز حمائل می کند

منابع

ابن بابویه، محمد بن علی. ۱۳۹۵ ق کمال الدین و تمام النعمه، محقق / مصحح: علی اکبر غفاری، تهران: اسلامیة، دوم. اربلی، علی بن عیسی. ۱۳۸۱ ق. کشف الغمة فی معرفة الأئمة. ط - القدیمة. محقق / مصحح: رسولی محلاتی، هاشم. تبریز: بنی هاشمی. حلی، حسن بن سلیمان بن محمد. ۱۴۲۱ ق. مختصر البصائر. محقق / مصحح: مظفر، مشتاق، قم: مؤسسه النشر الإسلامیة طوسی، محمد بن الحسن. ۱۴۱۱ ق. الغیبة. للطوسی. محقق / مصحح: تهرانی، عباد الله و ناصح، علی احمد. قم: دار المعارف الإسلامیة مفید، محمد بن محمد. ۱۴۱۳ ق. الإرشاد فی معرفة حجج الله علی العباد. قم: کنگره شیخ مفید . مجلسی، محمد باقر. ۱۴۰۳ ق. بحار الأنوار، بیروت: دار إحياء التراث العربی

شهادت

شهادت کشته شدن در راه خدا است. شهادت در آموزه‌های دین اسلام به عنوان یک ارزش و فضیلت والا مطرح شده و با آموزه‌هایی همچون جهاد پیوند دارد. بنابر آیات قرآن، شهید زنده است و در نزد پروردگارش به او روزی داده می‌شود. در روایات شهادت بالاترین خوبی‌ها معرفی شده است
 واقعه کربلا و شهادت امام حسین(ع) بر جایگاه شهادت در نزد شیعیان افزوده است. بسیاری از شیعیان به شهادت حضرت فاطمه زهرا(س) باور دارند و بنابر برخی روایات، همه امامان شیعه به شهادت رسیده‌اند سمیه دختر خباط و یاسر بن عامر عنسی پدر و مادر عمار یاسر، اولین شهدای زن و مرد در راه اسلام بودند که به دست ابوجهل به شهادت رسیدند. لقب سیدالشهدا پس از جنگ احد برای حمزه، عموی پیامبر(ص) به کار می‌رفت اما پس از واقعه کربلا، غالباً مراد از «سید الشهداء» امام حسین(ع) است

مفهوم‌شناسی

قرآن از شهادت با تعبیر «قتل فی سبیل الله» یاد نموده است و شهادت و شهید تعبیراتی است که در روایات برای این معنا آمده است. شهادت به معنی حضور، دیدن و خبر قطعی معنا شده است. که بر اساس آن شهید هر یک از معانی حاضر، بیننده و خبر دهنده را می‌تواند داشته باشد. در این باره که چرا کشته راه خدا را شهید نامیده‌اند، وجوهی ذکر شده است؛ از جمله

فرشتگان رحمت الهی شاهد فداکاری و جانبازی اویند؛
 خدا و فرشتگان بر ورود او به بهشت شهادت می‌دهند؛
 شهید هنگام شهادت بر شاهده (یکی از اسم‌های زمین) می‌افتد؛
 او نزد پروردگارش زنده و حاضر است؛
 او مُلک و ملکوت خداوندی را مشاهده می‌کند

اهمیت و جایگاه

نظر به بزرگداشت قرآن از شهیدان و اهمیت آموزه شهادت در برپایی دین اسلام و دفاع از آن، شهادت از دیرباز نزد مسلمانان جایگاه ویژه‌ای داشته است در فرهنگ اسلامی، شهادت مانند یک معیار ارزشگذاری به کار می‌رود و مسلمانان برای نشان دادن ارج برخی افعال، آنها را با شهادت قیاس می‌کنند. برای مثال، در برخی روایات، مرگ در حال کار شرافتمندانه و امرار معاش، به منزله شهادت دانسته شده است. در جوامع معاصر اسلامی نیز روحیه شهادت طلبی یک ارزش دینی و معنوی شمرده می‌شود. در مبارزات ضد استعماری و آزادی خواهانه مسلمانان، مانند ماجرای فلسطین اشغالی، این آموزه بسیار به کار می‌رود و کسانی که در راه آزادی سرزمین فلسطین جان خود را از دست می‌دهند، شهید خوانده می‌شوند. در ایران کسانی که برای پیروزی انقلاب اسلامی و یا در جنگ هشت ساله ایران و عراق برای دفاع از کشور ایران جان باختند، شهید خوانده می‌شوند. رفتارهای شهادت طلبانه‌ای همچون عملیات استشهادی از مباحث مربوط به شهادت در دوران اخیر محسوب می‌شوند

در قرآن

سفارش قرآن به مومنان این است که وقتی اسلام و جامعه اسلامی نیازمند فداکاری جانی است، در آن تردید نکنند. از آنجا که انگیزه فرار برخی مسلمانان از جهاد، علائق دنیوی بوده، قرآن کریم، موضوع معامله با خدا را مطرح می‌کند و به مسلمانان دستور می‌دهد که جای مال اندوزی موقت دنیایی، جان خود را به بهای بهشت جاودان با خدا معامله کنند به تعبیر قرآن، نباید کشته‌شدگان در راه خدا را مرده نامید و این پنداری غلط است، بلکه شهیدان زنده‌اند و نزد خدایشان روزی می‌خورند آیه ۲۳ سوره احزاب، از کسانی که صادقانه جان خود را در راه خدا داده‌اند سخن به میان آورده و آنان را ستوده است

امتیازات

در روایات، برای شهید امتیازاتی برشمرده شده است. شهید از جمله شفاعت کنندگان در قیامت است؛ سه گروهند که روز قیامت به شفاعت برمی‌خیزند و خداوند شفاعتشان را می‌پذیرد: پیامبران، علماء و شهدا. شهید با شروطی که در فقه بیان شده، از غسل و کفن بی‌نیاز است و با همان جامه‌ای که به تن دارد، به خاک سپرده می‌شود. شهید بی‌حساب به بهشت می‌رود. برخی روایات، حق الناس را از این حکم استثناء کرده‌اند در قیامت، شهید از نخستین کسانی است که به بهشت می‌رود.

نخستین شهدای اسلام

اولین مرد شهید در راه اسلام، یاسر بن عامر عنسی، صحابی پیامبر(ص) و اولین زن شهید، همسرش سمیه دختر خباط، پدر و مادر عمار یاسر بودند. یاسر و همسرش سمیه از نخستین گروندگان به اسلام بودند و با وجود کهولت سن، در برابر شدیدترین شکنجه‌ها مقاومت کردند و بر اسلام خود پایدار ماندند و در نهایت بر اثر شکنجه‌های ابوجهل به شهادت رسیدند.

سیدالشهداء

لقب سید الشهداء برای عموی پیامبر حمزه بن عبدالمطلب به کار می‌رفت که در اُحد به شهادت رسید؛ ولی پس از واقعه کربلا، این لقب امام حسین(ع) اختصاص یافت. به گفته ملا صالح مازندرانی، حمزه، سیدالشهدای زمان خود و امام حسین(ع)، سیدالشهدای علی الاطلاق است. در برخی روایات نیز امام حسین(ع)، سیدالشهداء اولین و آخرین و در دنیا و آخرت نامیده شده است.

شهادت امامان شیعه

به اعتقاد علمای شیعه، همه امامان شیعه یا شهادت از دنیا رفته یا خواهند رفت. دلیل آنان، روایات از جمله روایت امام صادق(ع) و امام رضا(ع) «وَاللَّهِ مَا مِنَّا إِلَّا مَقْتُولٌ شَهِيدٌ» است که بنابر آن، همه امامان با شهادت از دنیا خواهند رفت. شیخ مفید در کتاب «تصحیح اعتقادات الامامیه» تنها شهادت امام علی(ع)، امام حسن(ع)، امام حسین(ع)، امام موسی(ع) و امام رضا(ع) را پذیرفته و در شهادت سایر ائمه تردید کرده است. علامه مجلسی در توجیه سخن شیخ مفید گفته است با توجه به اینکه اخبار شهادت سایر ائمه(ع) متواتر نیست، شاید مراد او نفی تواتر و قطعیت شهادت سایر ائمه(ع) باشد.

نام امام	علت شهادت	قاتل	روز شهادت	سال شهادت
حضرت علی(ع)	ضربت شمشیر	ابن ملجم مرادی	۲۱ رمضان	۴۰ ق
امام حسن مجتبی(ع)	مسمومیت	همسرش جعد	۲۸ صفر	۵۰ ق
امام حسین(ع)	ضربات شمشیر	خولی یا شمر	۱۰ محرم	۶۱ ق
امام سجاد(ع)	مسمومیت	به دستور ولید بن عبدالملک	۲۵ محرم	۹۵ ق
امام باقر(ع)	مسمومیت	به دستور هشام بن عبدالملک	۷ ذی‌الحجه	۱۱۴ ق
امام صادق(ع)	مسمومیت	منصور دوانیقی	۲۵ شوال	۱۴۸ ق
امام کاظم(ع)	مسمومیت	سندی بن شاهک به دستور هارون الرشید	۲۵ رجب	۱۸۳ ق
امام رضا(ع)	مسمومیت	مامون خلیفه عباسی	آخر صفر	۲۰۳ ق
امام جواد(ع)	مسمومیت	یکی از کارگزاران معتصم عباسی یا ام‌فضل دختر مامون	آخر ذی‌قعدة	۲۲۰ ق
امام هادی(ع)	مسمومیت	به دستور المعتز بالله خلیفه عباسی	۳ رجب	۲۵۴ ق
امام حسن عسکری(ع)	مسمومیت	به دستور المعتد بالله خلیفه عباسی	۸ ربیع الاول	۲۶۰ ق

شهید محراب

شهید محراب، در عرف مسلمانان ایرانی، به کسی گفته می‌شود که در محراب نماز به شهادت رسیده است. از حضرت علی(ع) به عنوان اولین شهید محراب یاد می‌شود. این اصطلاح در ایران به ائمه جمعه‌ای اطلاق شد که در جریان برگزاری نماز جمعه به دست تروریست‌های مخالف جمهوری اسلامی ترور شدند. سید محمد علی قاضی طباطبایی، سید اسدالله مدنی، محمد صدوقی، سید عبدالحسین دستغیب، عطاءالله اشرفی اصفهانی و سید محمدباقر حکیم شش شهید محراب در دوره معاصر هستند.

شهدای هسته ای و دفاعی

شهدای دانشمند هسته ای ایران، سند مظلومیت ایران اسلامی هستند. دانشمندانی که با ویژگی های مشترک، اهداف هماهنگ و تلاش های مستمر در مسیر زنده نگه داشتن چرخه هسته ای کشور گام برداشتند. اولین ویژگی مشترک این شهیدان وطن پرستی بود. آنان به رغم تهدیدهایی که می شدند، تا زمانی که جانشان را فدا کردند و بزرگ ترین دارایی شان را در این راه تقدیم کردند، به وظیفه خود به بهترین شکل عمل کردند. دومین ویژگی بارز این شهیدان، تعهد و مسئولیت پذیری آنان بود. همه این افراد تا پای جان، پای مسئولیتی که به آنها محول شد، از هیچ کوششی دریغ نکردند و تا لحظه آخر ماندند و کار کردند و به پیشرفت علم و تکنولوژی این کشور کمک کردند. سومین ویژگی مشترک این شهیدان، خصیصه بارز تسلط بر علمشان بود، تمام آنها از دانشگاه های کشورهای پیشرفته دنیا پیشنهاد داشتند، اما به خاطر عشق و علاقه به وطن این پیشنهادها را رد کردند و ترجیح دادند که از تخصص خود برای کشورشان استفاده کنند. ویژگی چهارم این شهیدان که ویژگی بارز و علت شهادت آنها بود، پیوندی بود که بین علم، تحقیق و عمل بر قرار کردند، همه این افراد دارای مقالات برجسته علمی - پژوهشی در داخل و خارج کشور بودند، از لحاظ بحث های علمی بسیار فعال و افراد قوی بودند اما با این حال اینها در حد تئوری باقی نماندند و این تئوری را به عرصه عمل درآوردند. شهدای هسته ای ایران نماد پیشرفت، علم و آمیختگی علم، ایمان، شجاعت، خون و شهادت هستند که جوانان با بصیرت ایران باید راه آنها را ادامه داده و با پیشرفت روز افزون در عرصه علم و فناوری انتقام خون آنها را از دشمنان و معاندان نظام اسلامی پس گیرند. شهادت پاداش این غیور مردانی بود که با جهاد علمی خود، چراغ علم و روشنایی را در سنگر دانشگاه پر فروغ نگه داشتند و در نهایت با اهدای خون خود، درخت انرژی هسته ای ایران را آبیاری کردند. شهادت بر این مردان آسمانی مبارک باد

شهید سردار قاسم سلیمانی، **شهید حسین همدانی**، **شهید حسن تهرانی مقدم**، **شهید محسن فخری زاده**، **شهید دکتر مسعود علی محمدی**، **شهید دکتر مجید شهریاری**، **شهید داریوش رضایی نژاد**، **شهید مصطفی احمدی روشن** از جمله شهدای هسته ای و دفاعی کشور هستند

منابع

ابن شهر آشوب، محمد بن علی، مناقب آل ابی طالب(ع)، قم، علامه، ۱۳۷۹ق
ابن قولویه قمی، جعفر بن محمد، کامل الزیارات، تحقیق و تصحیح عبدالحسین امینی، نجف، دارالمترتضویه، ۱۳۵۶ش
امین، سید محسن، اعیان الشیعه، بیروت، دارالتعارف، ۱۴۲۰ق
بستانی، بطرس، دائرة المعارف قاموس عام لكل فن و مطلب، بیروت، دارالمعرفة، بی تا
حمیری، عبد الله بن جعفر، قرب الاسناد، تهران، نینوا، بی تا
زبیدی، محمد بن محمد، تاج العروس من جواهر القاموس، بیروت، دار الفکر، ۱۴۱۴ق
شهید ثانی، زین الدین بن علی العاملی، الروضة البهیة فی شرح اللمعة الدمشقیة، تحقیق سیدمحمد کلانتر، قم، کتابخانه آیت الله العظمی مرعشی نجفی، ۱۴۰۸ق
شیخ صدوق، محمد بن علی، من لایحضره الفقیه، تصحیح: علی اکبر غفاری، قم، دفتر انتشارات اسلامی وابسته به جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، ۱۴۱۳ق
طبرسی، فضل بن الحسن، إعلام الوری بأعلام الهدی، قم، مؤسسه آل البيت لاحیاء التراث، ۱۴۱۷ق

روز دانشجو و وظیفه دانشجویان

روز دانشجو و دانشجوی سیاسی

با فرارسیدن ۱۶ آذر و روز دانشجو فرصتی دوباره برای بررسی هویت تاریخی و رسالت ملی و دینی دانشجو، فرا روی ما قرار می‌گیرد. ضمن بزرگداشت یاد و خاطره شهیدان دانشجو و تبریک این روز به همه دانشجویان همیشه سربلند کشورمان، نوشتار حاضر ابتدا به بررسی تاریخی ۱۶ آذر، علل، اهداف و نقش آن در شکل‌گیری جنبش دانشجویی پرداخته و رسالت این جنبش را در شرایط کنونی مورد تحلیل قرار می‌دهد

شکل‌گیری روز دانشجو

در تاریخ ۲۴ آبان اعلام شد که نیکسون معاون رئیس‌جمهور آمریکا از طرف آیزنهاور به ایران می‌آید. نیکسون به ایران می‌آمد تا نتایج «پیروزی سیاسی امیدبخشی را که در ایران نصیب قوای طرفدار تثبیت اوضاع و قوای آزادی شده است» (نقل از نطق آیزنهاور در کنگره آمریکا بعد از کودتای ۲۸ مرداد) ببیند. در مقابل دانشجویان مبارز دانشگاه نیز تصمیم گرفتند که در فضای حکومت نظامی بعد از کودتای سیاه، هنگام ورود نیکسون، نفرت و انزجار خود را به دستگاه کودتا نشان دهند. دو روز قبل از آن واقعه تلخ (۱۴ آذر) زاهدی تجدید رابطه با انگلستان را رسماً اعلام کرد و قرار شد که «دنیس رایت»، کاردار سفارت انگلستان، چند روز بعد به ایران بیاید. از همان روز ۱۴ آذر تظاهراتی در گوشه و کنار به وقوع پیوست که در نتیجه در بازار و دانشگاه عده‌ای دست‌گیر شدند. این وضع در روز ۱۵ آذر هم ادامه داشت. و بیشتر اعتراض‌ها از دانشکده پزشکی و داروسازی و حقوق و علوم آغاز شد. صبح شانزده آذر، هنگام ورود به دانشگاه، دانشجویان متوجه تجهیزاتی فوق‌العاده سربازان و اوضاع غیر عادی اطراف دانشگاه شده، وقوع حادثه‌ای را پیش‌بینی می‌کردند. فضا بشدت آتشی و پر از تنش بود. بعد از گذشت مدتی برای جلوگیری از تنش و درگیری چندین دانشکده تعطیل اعلام شد و در ادامه سراسر دانشگاه به دستور رییس دانشگاه تعطیل گردید. نیروهای نظامی رژیم که بشدت رفت و آمد دانشجویان را کنترل کرده و در این بین عده‌ای را نیز دستگیر نموده بودند، با حضور در کلاس یکی از اساتید دانشکده فنی (مهندس شمس استاد نقشه‌کشی) زمینه اعتراض را در کلاس درس ایجاد کردند. آنان قصد داشتند دو دانشجو را که ظاهراً به حضور نظامیان در دانشگاه اعتراض داشتند را دستگیر نمایند. دستگیری دو دانشجو کلاس را به هم زده، دانشجویی دیگر بر روی نیمکت کلاس فریاد می‌زند: «آقا ما چقدر بی‌عرضه هستیم. چقدر بدبخت هستیم. این کلاس نیست، این درس نیست. یک عده‌ای بدون اینکه از استاد و از کادر دانشگاه اجازه بگیرند وارد کلاس می‌شوند و هیاهو در می‌گیرد. تف به این کلاس و تف به این مملکت!» دانشکده فنی به هم می‌ریزد و در محاصره کامل نظامیان قرار می‌گیرد و به یکباره فرمان آتش صادر شده و دانشجویان در صحن طبقه اول به خون می‌غلطند عده‌ای زخمی شده و در این میان سه دانشجو به نامهای قندچی و بزرگ‌نیا و شریعت‌رضوی به شهادت می‌رسند. همان روز ۱۶ آذر پلیس توسط رادیو اعلام کرد: «عده‌ای از دانشجویان در کلاسهای درس نشسته بودند و به پلیس چهره خشنی نشان می‌دادند و پلیس را مسخره می‌کردند و این باعث شده که پلیس به واکنش بیفتد. پلیس قصد زدن دانشجویان را نداشت ولی دانشجویان به پلیس حمله کردند و می‌خواستند اسلحه‌شان را بگیرند. پلیس در قالب دفاع این کار را کرده و قصدش زدن دانشجویان نبوده است.» فردای آن روز شاه تیمسار مزینی را برای دلجویی به دانشگاه می‌فرستد تا خودش را از این گناه و تقصیر تبرئه کند. وی با خانواده‌های شهدا ملاقات می‌کند و در دانشگاه به ظاهر از اساتید و روسا عذرخواهی می‌کند. دو روز بعد از واقعه ۱۶ آذر، نیکسون به ایران آمد و در همان دانشگاه، در همان دانشگاهی که هنوز به خون دانشجویان بی‌گناه رنگین بود دکترای افتخاری حقوق دریافت کرد. روز ۱۶ آذر به عنوان روز مقاومت و ایستادگی دانشجویان این سرزمین در برابر استعمار غرب و استبداد و خودکامگی در دفتر تاریخ این سرزمین به یادگار ثبت گردیده است

<http://student.kaums.ac.ir/Default.aspx?PageID=156&NewsID=1453>

دانشجوی سیاسی

مشارکت سیاسی یکی از مهمترین و اساسی‌ترین مطالبات دانشجویی کشور است؛ و مقام معظم رهبری همواره بر ضرورت فعالیت سیاسی دانشجویان و شرکت فعال و مثبت آنان در مباحث سیاسی تاکید دارند. بر این اساس «تبیین دقیق سیاسی بودن دانشجو، ضرورت و ویژگی‌ها و حدود آن در نظام اسلامی»، موضوع اصلی نوشتار حاضر می‌باشد. که در این زمینه تلاش می‌شود از مباحثی پیرامون چپ‌سنتی مشارکت سیاسی و عوامل و سطوح مختلف آن، زندگی سیاسی دانشجویان و عوامل و زمینه‌های موثر بر آن، کارکردها و نقش دانشگاه و دانشجو، آموزه‌های اسلامی پیرامون ضرورت و چگونگی مشارکت سیاسی و ... استفاده شود

دانشجوی سیاسی مطلوب در نظام اسلامی، به کسی اطلاق می‌شود که در دانشگاه به درجه بالایی از بینش و درک سیاسی رسیده و در قبال سرنوشت خود، جامعه و مسائل سیاسی حساسیت لازم را داشته باشد. سیاسی بودن دانشجو بدین معناست که یک دانشجوی متعهد تنها نباید در محور مسائل فردی و شخصی خود متمرکز باشد. و از رویدادهای جامعه و جهان غافل گردیده و نسبت به آن بی‌تفاوت باشد. بلکه باید با اصول و مبانی منطقی و معقول به تحلیل حوادث و رویدادهای جهانی و داخلی بپردازد و موضع مناسب و قاطع اتخاذ نموده و حساسیت لازم را دارا باشد. آنگونه که حضرت امام (ره)، همواره از دانشجویان و دانشگاهیان انتظار داشتند که همچون ناظری بصیر و آگاه، هوشمندانه و متعهدانه عملکردها و تصمیم‌گیری‌ها را مد نظر گیرند و با نقادی دلسوزانه خطا و لغزش احتمالی را گوشزد نمایند و همچون مشاوران و کارشناسانی امین، مساعدت خویش را از دست اندرکاران و مجریان امور دریغ نکنند. همچنین در رخدادهای مراحل حساس و تعیین‌کننده‌ای همچون انتخابات، همراه با دیگر بازوان فکری جامعه، با ارائه ملاک‌ها و معیارهای صحیح، مردم را برای مشارکت و حضور مؤثر در سرنوشت خویش مدد رسانند و در جهت‌گیری‌ها و خلق بسترهای اجتماعی فرهنگی تسهیل‌کننده راه تحکیم مقاومت ملی و انقلابی در برابر جهان‌خواران، امت اسلام را حامی و هادی باشند و به مدد قدرت فنی و دانش خویش در تشخیص و افشای ترفندهای دشمنان، لحظه‌ای درنگ به خود راه ندهند. حضرت آیه‌الله خامنه‌ای نیز تصریح می‌نماید: «مسئولیت بزرگ دانشجویان بسیجی تحلیل درست، بررسی کارشناسانه و ریشه‌یابی مسائل اساسی کشور و جهان اسلام و حضور هوشیارانه، بانشاط و فعال در صحنه است.»

دانشجویان و سیاست

بررسی رابطه دانشجویان با سیاست و شناسایی عوامل و زمینه‌های موثر بر آن، از ابعاد مختلف قابل تحلیل و ارزیابی است؛ از دیدگاه مارکوزه، هابرماس، فوکو، دانشجویان دارای سه ویژگی و خصیصه اصلی هستند که می‌توانند پتانسیل و ظرفیت جنبش‌های اجتماعی جدید باشند: ۱. خصیصه سنتی؛ دانشجویان جوان هستند و جوانی برای خود ویژگی‌هایی دارد. عمده‌ترین ویژگی جوانی این است که جوانی سن هیجان‌ها و انرژی‌های متراکم است که می‌خواهند این انرژی متراکم و هیجان‌انگیز را در جایی تخلیه کند و لذا سن دانشجویی سن مقتضی تحرک و حرکت‌های انقلابی است. ۲. ویژگی معرفتی؛ چون دانشجو با معرفت‌ها و اطلاعات تازه سر و کار دارد و از لحاظ روشی نیز متد انتقادی و تحلیلی را دنبال می‌کند، لذا به وضع موجود رضایت نمی‌دهد و با آن درگیر است. پرسشگر و انتقادگر است و این ویژگی باعث می‌شود که دانشجو به عنوان محور اصلی تحولات اجتماعی شناخته شود. ۳. دانشجو محافظه‌کار نیست؛ کسانی مثل مارکوزه و دیگران می‌گفتند که طبقات اجتماعی به علت وابستگی به کار، شغل و درآمد، محافظه‌کارانند اما دانشجو چون کار و اشتغال ندارد، محافظه‌کار نیست؛ آرمان‌خواه است؛ و در راه آرمانش هزینه می‌کند و به هزینه کردن، راحت رو می‌آورد

ضرورت سیاسی بودن دانشجوی

در مورد سیاسی بودن دانشجوی و این که آیا لازم است دانشجوی علاوه بر فعالیت های علمی و پژوهشی خویش ، مشارکت سیاسی داشته باشد ؛ سه تفکر وجود دارد:

۱. عده ای مخالف سیاسی بودن دانشجوی و هرگونه فعالیت سیاسی او هستند . و به فرموده مقام معظم رهبری «در محیط دانشگاه، بعضی ها حوصله حرکت ندارند؛ می گویند بگذار کارهای را بکنیم، درسشان را بخوانیم، زودتر این ورق پاره را بگیریم و مثلاً دنبال کاری برویم... اینها مشمول... بیداری، خیزش و حرکتی که عنوان دانشجویی دارد نیستند.»
۲. برخی دانشجوی سیاسی پیرو و کاملاً فاقد درک و بینش سیاسی را می خواهند تا به عنوان ابزاری افکار آنها را در سطح دانشگاه تبلیغ کند و به اصطلاح به عنوان «توپخانه ومهمات سیاسی» [۴۳] عمل نماید. ترویج کنندگان چنین تفکری عموماً جریان های سیاسی ، احزاب و باندهایی هستند که تنها در صدد کسب قدرت ، به هر وسیله بوده و با استفاده از جایگاه مهم دانشگاه و موقعیت حساس دانشجویان ، اهداف نامشروع و غیرقانونی خود را حتی با نادیده گرفتن امنیت و منافع ملی ، در جهت تضعیف نظام اسلامی و مردمی کشورمان تعقیب می نمایند
۳. دسته سوم با رویکردی واقع بینانه به جایگاه دانشگاه و دانشجوی و نقش مهم آن در ساختارهای اساسی کشور ، بر ارتقای سطح بینش و تحلیل سیاسی دانشجویان ، حفظ استقلال و مشارکت سیاسی مناسب با نقش و کارکردهای دانشجویی ، تاکید و اهتمام دارند

در یک جمع بندی مهمترین دلایل ضرورت سیاسی بودن و لزوم مشارکت سیاسی دانشجوی عبارتند از

آموزه های اسلامی

در نگاه دینی و با مراجعه به نصوص و مبانی اسلامی، مشارکت سیاسی و حساسیت به امور جامعه ، به عنوان یک حق ، وظیفه و تکلیف همگانی ، مورد اهتمام آموزه های دینی مبین اسلام می باشد که در آموزه های متعددی نظیر مقام خلیفه الهی انسان ، بیعت با حاکم ، امر به معروف و نهی از منکر ، عنصر مشورت، پاسخگوئی والیان و حاکمان به مردم و نظارت بر قدرت سیاسی و ... ، تبیین گردیده است. بر اساس جهان بینی اسلامی و آیه شریفه «إِنِّي جَاعِلٌ فِي الْأَرْضِ خَلِيفَةً» ؛ انسان ، جانشین خدا در زمین و موجودی آزاد و خود مختار است؛ و این آزادی و اختیار آن گاه که با آگاهی و قدرت قرین گردد ، مسئولیت را به بار می آورد. از این منظر انسان در برابر خدا ، خود ، انسان های دیگر و طبیعت مسئول است. شهید صدر در تفسیر آیه فوق می نویسد : «خلافت انسان درقرآن، در حقیقت شالوده حکومت انسان بر هستی است و حکومت میان مردم، همه از ریشه همان خلافت سرچشمه می گیرد... حق حاکمیت ملی نیز به عنوان خلیفه الله بودن انسان ها می تواند مشروع و قانونی باشد.» این مسئولیت از سویی سبب می شود که انسان در قبال سرنوشت ، کمال و سعادت خویش احساس وظیفه کند

و از سویی دیگر چون به تعامل و تاثیر و تاثر خود با اجتماع واقف است خود را نسبت به اجتماع مسئول بداند. پیامبر گرامی اسلام (ص) می فرماید: «الَا كَلِّمُ رَاغٌ وَ كَلِّمُ مَسْئُولٌ عَن رَعِيَّتِهِ» ؛ شما همه ناظر و راهبر و نسبت به یکدیگر مسئول هستید . علامه محمد تقی جعفری، آموزه دینی شورا و مشورت را نشانه جایگاه خاص مردم در تعیین سرنوشت شان می داند

کارکردهای اجتماعی

تبیین کارکرد های دانشگاه به عنوان یکی از مهمترین بخشهای ساختار فرهنگی کشور و نقش که دانشجوی در این زمینه به عهده دارد ؛ به خوبی مبین ضرورت مشارکت سیاسی دانشجویان می باشد ؛ از دیدگاه اندیشمندان علوم اجتماعی و سیاسی که به تبیین و بررسی ساختار های نظام اجتماعی ؛ کارکرد و رابط آن ها با یکدیگر پرداخته اند ، و به نظریه « ساختارگرا کارکردی » مشهور است ؛ دانشگاه کارکرد و نقش موثری بر سایر ساختار های جامعه ایفا می نماید . چنانکه تالکوت پارسونز ، با ترسیم یک نظام سلسله مراتبی سیبرنتیک ، معتقد است که کارویژه نظام فرهنگی، کنترل و نظارت از طریق تولید دانش و اطلاعات است ؛ که با ایفای نقش فرهنگی مطلوب خویش ، نظام سیاسی را جهت دهی و هدایت نموده و برای نظام اقتصادی نیز قابلیت های لازم را تامین و نیروی انسانی مورد لزوم را تربیت کند و ظرفیت انطباق نظام را با محیط افزایش دهد. و برای نظام اجتماعی نیز الگو و راهنمای عمل خواهد بود. به عبارت دیگر کارکرد نظام اجتماعی ، حفظ انسجام و ثبات یک جامعه است و کارکرد نظام سیاسی تحقق اهداف تعهد آور یک نظام است و نظام اقتصادی به دنبال انطباق نظام با محیط اطراف می باشد و دانشگاه محلی است که ظرفیت انطباق با محیط اعم از فیزیکی و اجتماعی را افزایش داده و موجبات تسلط و کنترل بر آن به منظور رفع نیازهای انسانی را فراهم می سازد. و همچنین نقش مهمی در اهداف سیاسی و استراتژی نظام سیاسی و تامین الگوی ثبات اجتماعی را برعهده دارد. بر این اساس دانشگاه جزیره ای مستقل از جامعه نیست و ضمن تاثیرپذیری از نظام سیاسی ، توانایی مهمی در تاثیرگذاری بخشهای مختلف آن دارد زمانی تحصیل کرده یک محیط علمی قادر خواهد بود برای سامان دادن به مدیریت نظام اجتماعی، سیاسی ، اقتصادی و...؛ کارایی علمی مطلوب و موثری داشته باشد که همگام با کسب دانش های روز، نسبت به موضوعات اساسی کشور و نحوه مدیریت آن ، حساسیت لازم را داشته باشد و از نزدیک با مشکلات و مسایل اجتماعی جامعه خود نیز آشنا شود و عملاً مشکلات را شناسایی کند . و راه رسیدن به این مقصود ، حضور و مشارکت فعال دانشجویان در دل اجتماع است ؛ و در صورت آگاهی از مناسبات فرهنگی، اقتصادی، اجتماعی و به تبع آن احساس مسئولیت برای هدایت جامعه و انسان است که نهایتاً یافتن راه درمان درد ها با استمداد از آموخته ها و تجربیات نظری و علمی برای دانشجوی میسر می شود از سوی دیگر یکی از کارکردهای دانشجویان ، ایفای نقش الگو برای هم سن و سالان خویش بوده و از توانایی قابل توجهی در تاثیرگذاری بر اطرافیان و خانواده های خود برخوردارند. و مهم تر آنکه بسیاری از دانش آموختگان دانشگاه وارد بازار کار ، عرصه اجرایی و مدیریتی کشور خواهند شد ؛ از این رو نوع رفتار و جهت گیریهای آنان در قبال مسائل سیاسی کشور ، از اهمیت بسزائی برخوردار می باشد

حقوق اساسی

اصول متعدد قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران مشارکت سیاسی آحاد مردم به رسمیت شناخت شده و راهکارهای تحقق آن در نظر گرفته شده است. چنانکه در اصل پنجاه و ششم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران می خوانیم: «حاکمیت مطلق بر جهان و انسان از آن خداست و هم او، انسان را بر سرنوشت اجتماعی خویش حاکم ساخته است. هیچ کس نمی تواند این حق الهی را از انسان سلب کند، یا در خدمت منافع فرد یا گروهی خاص قرار دهد و ملت این حق خداداد را از طرفی که در اصول بعد می آید اعمال می کنند». دراصل ششم نیز آمده است: «در جمهوری اسلامی ایران، امور کشور باید به اتکای آرای عمومی اداره شود؛ از راه انتخابات، رئیس جمهور، نمایندگان مجلس شورای اسلامی، اعضای شوراها و نظایر اینها یا از راه همه پرسی». و اصل بیست و ششم قانون اساسی این گونه مقرر می دارد: «احزاب، جمعیت ها، انجمن های سیاسی و صنفی و انجمن های اسلامی یا اقلیت های دینی شناخته شده آزادند، مشروط به این که اصول استقلال، آزادی، وحدت ملی، موازین اسلامی و اساس جمهوری اسلامی را نقض نکنند. هیچ کس رانمی توان از شرکت در آنها منع کرد یا به شرکت در یکی از آنها مجبور ساخت.»

توسعه و کارآمدی نظام

امروزه مشارکت و همیاری در زمینه های گوناگون اجتماعی از ملاک های توسعه ، پیشرفت و کارآمدی نظام محسوب می گردد. هر اندازه مردم و به خصوص طبقات تحصیل کرده ، در تصمیم سازی ها ، و تصمیم گیریها و به عهده گرفتن مسئولیت ها سهم بیشتری داشته باشند، توسعه ، پیشرفت و کارآمدی بیشتر خواهد بود. ارتباط مشارکت سیاسی با بحث توسعه سیاسی به حدی است؛ که برخی از متفکران، پارامتر اصلی توسعه سیاسی را مشارکت سیاسی دانسته و بر این اساس نظام های سیاسی را تقسیم کرده اند

معرفی کتاب: کتاب شهید علم: خاطرات زندگی دانشمند شهید شهرداری

قیمت: ۵ هزار تومان

کتاب شهید علم به چاپ سوم رسید. این کتاب که حاوی خاطراتی از زندگی دانشمند شهید دکتر مجید شهرداری است به همت دفتر مطالعات جبهه فرهنگی انقلاب اسلامی با ویراستاری مجدد در تیراژ ۵۰۰۰ نسخه چاپ شده است

«شهید علم» برای اولین بار به مناسبت اولین سالگرد شهادت دکتر شهرداری در محرم سال ۱۳۹۰ با نام «دانشمند عاشورایی» به چاپ رسیده بود

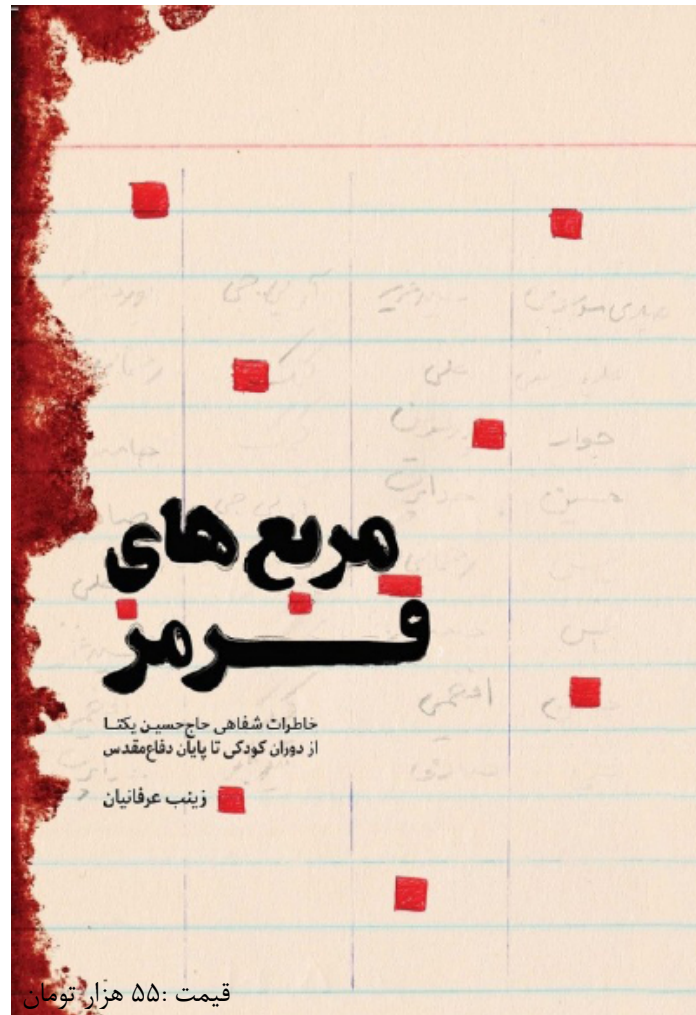
این کتاب ۱۲۰ صفحه ای روایت ۱۰۰ خاطره متفاوت از دوره‌های مختلف زندگی شهید است که توسط بستگان، دوستان، همکاران و شاگردان شهید بیان شده است. همچنین در انتهای کتاب تصاویری از دکتر مجید شهرداری آورده شده است

شهید مجید شهرداری دانشمند فرزانه و استاد فیزیک هسته ای دانشگاه شهید بهشتی ایران بود که در تاریخ ۸ آذر ۱۳۸۹ توسط رژیم صهیونیستی و با همکاری اطلاعاتی منافقین در یک عملیات تروریستی به درجه رفیع شهادت نایل گردید

برشی از کتاب

در بخشی از مقدمه کتاب «شهید علم» آمده است: «شهید شهرداری را قبل از شهادتش عده‌ای خیلی خوب می‌شناختند. عده‌ای خوب می‌دانستند غنی‌سازی ۲۰ درصد اورانیوم و بسیاری پیشرفت‌های علمی ایران در علوم هسته‌ای مدیون تلاش‌های اوست و اگر نباشد، از سرعت این پیشرفت‌ها کاسته خواهد شد. این دسته طیف گسترده‌ای هستند؛ از نخست‌وزیر اسراییل و روسای موساد و سیا، تا موتورسوار مزدوری که بمب را به بدنه خودروی شهید شهرداری چسباند. همان‌ها که گفتند ترور شهید شهرداری اقدامی غیرجنگی برای توقف پیشرفت ایران بوده است؛ همان‌هایی که پس از شنیدن خبر ترور شهرداری، نفس راحتی کشیدند. دسته دیگری هم بودند که وقتی خبر شهادت شهرداری را شنیدند نفس در سینه‌های‌شان حبس شد و در سینه ماند تا بغض‌شان بترکد و همراه با سیل اشک جاری شود. اینها هم شهرداری خوب می‌شناختند. آنچه پیش‌رو دارید روایت‌های دسته دوم است برای دسته سومی که «شهرداری را با شهادتش شناختند و هنوز او را با شهادتش می‌شناسند»

معرفی کتاب: مربع های قرمز

تاریخ شفاهی رزمنده و جانباز حاج حسین یکتا از دفاع مقدس

در مقدمه کتاب ایشان نوشته اند: «پنج سال می‌شد که قصد کرده بودم خاطراتم را مکتوب کنم. مخصوصاً وقتی مقام معظم رهبری حضرت آیت الله خامنه‌ای حفظه‌اللهم مطلبی را مبنی بر ناتمام ماندن جنگ یک رزمنده تا نوشتن خاطراتش، فرمودند، برای نوشتن و نشر خاطراتم مصمم‌تر شدم. هرچه از رشادت هم‌زمانم و غربت و مظلومیتشان می‌دانستم در روایت‌گری‌هایم گفته بودم. با مکتوب کردن خاطراتم دنبال ناگفته‌ای از بچه‌ها بودم. دنبال سبک بندگی کردنشان، سبک عبادتشان، سبک رفاقتشان، دنبال سبک زندگی کردنشان در جنگ. سبکی که این روزها جایش بین جریان زندگی جوانان به شدت خالی است

گزیده متن

سید مهدی من را روی زمین خواباند. تا تنم به خاک رسید، چشم‌هایم دوباره بسته شد. فقط گرمی بوسه اش را روی پیشانی ام حس کردم. دوید و از من دور شد صداها دور و برم کم رنگ می‌شد. در خلسه سنگینی فرو رفتم. نفهمیدم چقدر در آن حالت بودم که سرفه ای پر خون خیزاند و خواباندم دوباره به جان دادن افتادم. روی زمین پا می‌کشیدم. با هر حرکت، چاله ای که زیر پایم درست شده بود، گودتر می‌شد. نمی‌دانم چند جان داشتم که خلاص نشدم

از هوش می‌رفتم و به هوش می‌آمدم. دوباره به التماس افتادم:

خدایا غلط کردم گناه کردم!

سالزدهم آذر

گرامی باد

روز دانشجو

$\sin^2(\alpha) + \cos^2(\alpha) = 1$
 $\tan(\alpha) = \frac{\sin(\alpha)}{\cos(\alpha)}$
 $\sin(\alpha) \cdot \csc(\alpha) = 1$
 $\sec(\alpha) = \frac{1}{\cos(\alpha)}$

دانشجو یعنی جوان طالب علمی که آینده در دست
اوست. این خصوصیات، در کلمه‌ی دانشجو هست

